

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	
Aangevraagde activiteiten :	WNB Ontheffing soortenbescherming aanvraag
Datum ontvangst aanvraag :	26.04.2022
Locatie :	Blokzijlerdijk 5 Blankenham
Datum beschikking :	19.10.2022
Kenmerk :	D2022-08-002315
Zaaknummer :	2022-005830

Datum verzending

19.10.2022

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	4
A.1	Aanvraag	4
A.2	Besluit	4
A.3	Ondertekening en verzending	5
A.4	Niet mee eens?	5
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	6
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	6
B.2	Algemeen.....	6
B.3	Kwetsbare perioden.....	7
B.4	Boerenwaluw	7
B.5	Steenmarter.....	8
B.6	Kleine marterachtigen en egel	8
B.7	Vleermuizen.....	8
B.8	Overige zaken.....	9
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	10
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	10
C.1.1	Bevoegdheid.....	10
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	10
C.1.2	Procedure.....	10
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	10
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	10
C.1.2.3	Relevante overige besluiten	10
C.1.3	Toetsingskader soorten.....	10
C.1.3.1	Wettelijke regels	10
C.1.3.2	Provinciaal beleid	11
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN.....	12
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	12
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	12
C.2.2	Doel van het project	12
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	13
C.2.4	Periode.....	13
C.2.5	Onderliggende documenten.....	13
C.2.6	Aanvullende gegevens.....	13
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	14
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	14
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek.....	14
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	14
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	15
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	15
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	16
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten.....	16

C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	16
D.	SLOTCONCLUSIE	17
	BIJLAGE I; KAARTEN	18
	BIJLAGE II; EGELHUIZEN	20

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

van het adviesbureau Bureau FaunaX B.V. heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend.

Deze hebben wij op 26 april 2022 ontvangen en geregistreerd onder kenmerk 2022-005830.

Op 13 oktober hebben wij aanvullende gegevens ontvangen.

De aanvraag is gedaan vanwege het wijzigen van het perceel aan Blokzijlerdijk 5 te Blankenham van een agrarische woon- en werkfunctie naar enkel woonfunctie, waarbij alle bebouwing wordt gesloopt en een nieuwe woning wordt gerealiseerd. Daarnaast zal een vlonder bij de naastgelegen waterpartij worden gerealiseerd. In deze brief geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing² te verlenen van verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten, soorten van de Vogelrichtlijn en van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om de verboden om:

- nesten, rustplaatsen en eieren van de boerenzwaluw opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen³
- de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis opzettelijk te verstoren⁴
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁵
- vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de steenmarter, wezel, bunzing, hermelijn en egel opzettelijk te beschadigen of te vernielen⁶

Deze ontheffing heeft betrekking op de sloop van de huidige gebouwen en realisatie van een nieuwe woning en vlonder voor de locatie Blokzijlerdijk 5 Blankenham.

Wij verlenen u geen ontheffing van het verbod om de boerenzwaluw opzettelijk te storen, waarbij er sprake is van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding⁷. Dit, omdat u voldoende voorzorgsmaatregelen neemt om het opzettelijk (ver)storen van deze soorten te voorkomen en daarmee overtreedt u niet verbodsbepalingen uit artikel 3.1, vierde lid.

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2024.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit.

- Quicksan Wnb Blokzijlerdijk 5 (2021), Bureau FaunaX;
- Nader onderzoek WNB Blokzijlerdijk 5 (2021), Bureau FaunaX;
- Activiteitenplan Blokzijlerdijk 5 (2022), Bureau FaunaX;
- Asbestinventarisatierapport (2021), M. de Buck;
- Aanvullende informatie (2022), Bureau FaunaX.

De motivering voor ons besluit is in C. *Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid of 3.8, eerste lid of art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb
² In het kader van art. 3.3, eerste lid of 3.8, eerste lid of art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb
³ Art. 3.1, tweede lid Wnb
⁴ Art. 3.5, tweede lid Wnb
⁵ Art. 3.5, vierde lid Wnb
⁶ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb
⁷ Art. 3.1, vierde lid i.s.m. het vijfde lid Wnb

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in *B. Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Steenwijkerland;
- , Bureau FaunaX B.V.;

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
Teamleider vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 2 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Via de e-mail naar klachtenbezwaar@overijssel.nl.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2022-08-002315). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologisch deskundige⁸, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁸ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

B.3 Kwetsbare perioden

5. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden houdt u rekening met de kwetsbare perioden van de betreffende soorten. Activiteiten kunnen niet uitgevoerd worden tijdens:
- **gewone dwergvleermuis:** voortplantingsperiode 15 mei tot en met 15 augustus.
Winterperiode 1 november tot en met 31 maart.
 - **ruige dwergvleermuis:** Winterperiode 1 november tot en met 15 april. Als een locatie jaarrond wordt gebruikt is de periode 15 april tot en met 15 augustus de minst kwetsbare periode om te werken
 - **kleine marter:** voortplanting 15 maart tot en met 1 september
 - **steenmarter:** voortplantingsperiode 1 maart tot en met 31 september
 - **egel:** voortplantingsperiode van 15 april tot en met 1 september en buiten de overwinteringsperiode die loopt van 1 november tot en met 15 maart.
 - **boerenwaluw:** broedperiode 1 april tot en met 15 oktober.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Gewone dwergvleermuis												
Ruige dwergvleermuis												
Kleine marterachtigen												
Steenmarter												
Egel												
boerenwaluw												

Afhankelijk van de weersomstandigheden verschuiven deze perioden, waardoor ze langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van het ontoegankelijk maken van verblijfplaatsen wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis, steenmarter, kleine marterachtigen, egel en boerenwaluw. Afwijkingen worden onderbouwd beschreven in het logboek.

B.4 Boerenwaluw

6. Als de werkzaamheden plaatsvinden tijdens het broedseizoen van de boerenwaluw dan realiseert u voor het begin van de broedperiode (april) tijdelijke nestplaatsen op de volgende wijze:
- u hangt voorafgaand aan het broedseizoen van de boerenwaluw 16 kunstnesten (type vivara 90004 of vergelijkbaar) op de locaties zoals aangegeven in bijlage I;
 - de nesten worden geplaatst om minimaal 2m hoogte op een droge, voor boerenwaluw geschikte, locatie;
 - u houdt de tijdelijke mitigatie voor boerenwaluw functioneel tot en met het gereedkomen van de permanente mitigatie. U mag de tijdelijke mitigatie uitsluitend verwijderen buiten het broedseizoen en onder ecologische begeleiding.
7. Voordat de boerenwaluw in Nederland terugkeert (april), worden door de ontheffinghouder duurzame permanente voorzieningen gerealiseerd. Dit gebeurt op de volgende wijze:
- nestplaatsen van het type vivara casco nest 90097 of vergelijkbaar worden aangeboden met een factor 2 per verloren verblijfplaats (dus 16);
 - de nesten worden geplaatst om minimaal 2m hoogte op een droge plek, op de locatie zoals aangegeven in bijlage I;

B.5 Steenmarter

8. De sloop van het gebouw met de verblijfplaats wordt gefaseerd en in één richting uitgevoerd om eventueel aanwezige steenmarters de kans te geven om te ontkomen. De sloop wordt verspreid over tenminste twee dagen uitgevoerd.
9. Als permanente voorziening zal er tenminste drie maanden voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden in de directe omgeving van het plangebied, maar buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden op een rustige plek een steenmarterhoop worden gemaakt. De takkenhoop wordt droog en vrij van tocht aangelegd met natuurlijke materialen (blad, stro etc.). De takkenhoop wordt aangelegd met 9 stoeptegels als vloer, muurtjes van baksteen (2-3 bakstenen hoog) en 9 stoeptegels als plafond. Daarbovenop komt een laag van ten minste 0,5 – 1 m takken of snoeiafval. Drie (maar ten minste twee) in/uitgangen worden in de muurtjes uitgespaard. Op de locatie wordt begroeiing aangeplant (struiken), zodat deze in de omgeving wordt opgenomen.

B.6 Kleine marterachtigen en egel

10. Het rooien van de groenstructuren tussen de bebouwing en de waterpartij wordt gefaseerd uitgevoerd waarbij er in de richting van het te behouden leefgebied wordt gewerkt (van noord naar zuid). Het opschonen van het terrein zal gebeuren buiten de kwetsbare perioden zoals genoemd in voorschrift 5 en vinden plaats onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de egel en kleine marterachtigen.
11. Het leefgebied (de groenstructuren parallel aan de blokzijlerdijk) blijft geschikt voor kleine marterachtigen en de egel. Dit leefgebied wordt niet betreden of verstoord tijdens de werkzaamheden. Het te behouden leefgebied wordt verbeterd door het aanleggen van 5m² aan takkenhopen en het plaatsen van een egelhuis (bijlage II of vergelijkbaar).

B.7 Vleermuizen

12. Voorafgaand aan de werkzaamheden moet u tijdelijke vleermuiskasten ophangen. Het ophangen van deze kasten moet op de volgende wijze gebeuren:
 - Kasten, model A uit het kennisdocument, worden aangeboden met een factor 4 per aanwezige verblijfplaats (dus 12 kasten);
 - de kasten worden in de directe omgeving van de verblijfplaatsen opgehangen, binnen 100 à 200 meter van de oorspronkelijk verblijfplaats;
 - er wordt een gewenningsperiode gehanteerd van 3 maanden in de actieve periode van vleermuizen voorafgaand aan de werkzaamheden;
 - de kasten worden opgehangen op minimaal 3 meter hoogte en hebben een vrije aanvliegroute;
 - de locatie is vrij van kunstlicht, vrij van verstoring en buiten het bereik van roofdieren;
 - de kasten worden zoveel mogelijk opgehangen in verschillende windrichtingen, zodat verschillende microklimaten worden aangeboden;

De tijdelijke vleermuiskasten mogen buiten de kwetsbare perioden verwijderd of verplaatst worden nadat de permanente verblijfplaatsen zijn opgeleverd en deze minimaal zes maanden beschikbaar zijn in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis. Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten moet een ecologisch deskundige vaststellen dat de betreffende kasten niet door vleermuizen gebruikt worden. Indien alsnog vleermuizen worden aangetroffen kan de verblijfplaats buiten de kwetsbare perioden ongeschikt worden gemaakt volgens het kennisdocument.
13. Voorafgaand aan de werkzaamheden moet u de huidige verblijfplaatsen ongeschikt maken. Het ongeschikt maken moet op de volgende wijze gebeuren:
 - de verblijfplaatsen worden 5 dagen voor de aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt, buiten de kwetsbare periode(n) de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Zie voorschrift 5.

- het ongeschikt maken wordt gedaan door het verwijderen van de daklijsten en dakpannen van een gebouw, waardoor er tocht in de ontstaat. Alsmede door openingen te creëren in de gevel betimmering;
- het ongeschikt maken vindt plaats in een periode waarbij de nachttemperatuur 10 graden Celsius is of hoger onder begeleiding van door een ecologische deskundige op het gebied van vleermuizen.
- minimaal 5 dagen na het ongeschikt maken voert u een controle uit met behulp van een batdetector. Deze controle moet uitgevoerd worden door de ecologisch deskundige onder bij nacht geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen (>10 °C, wind max 4 Bft en maximaal motregen). Indien alsnog vleermuizen worden aangetroffen, dan zijn extra maatregelen nodig om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. Deze procedure wordt herhaald totdat geen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis meer waargenomen worden. De renovatiewerkzaamheden mogen pas starten als uit de controle blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn in de bebouwing.

B.8 Overige zaken

14. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de boerenwaluw, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, wezel, bunzing, hermelijn, egel, steenmarter.
15. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Bij voorkeur wordt dit gedaan met foto's. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁹. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Steenwijkerland gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Steenwijkerland

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

⁹ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

Ook het Besluit natuurbescherming¹⁰ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹¹ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹² is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹³ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

C.1.3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹⁴ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

¹⁰ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹² Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹³ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹⁴ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

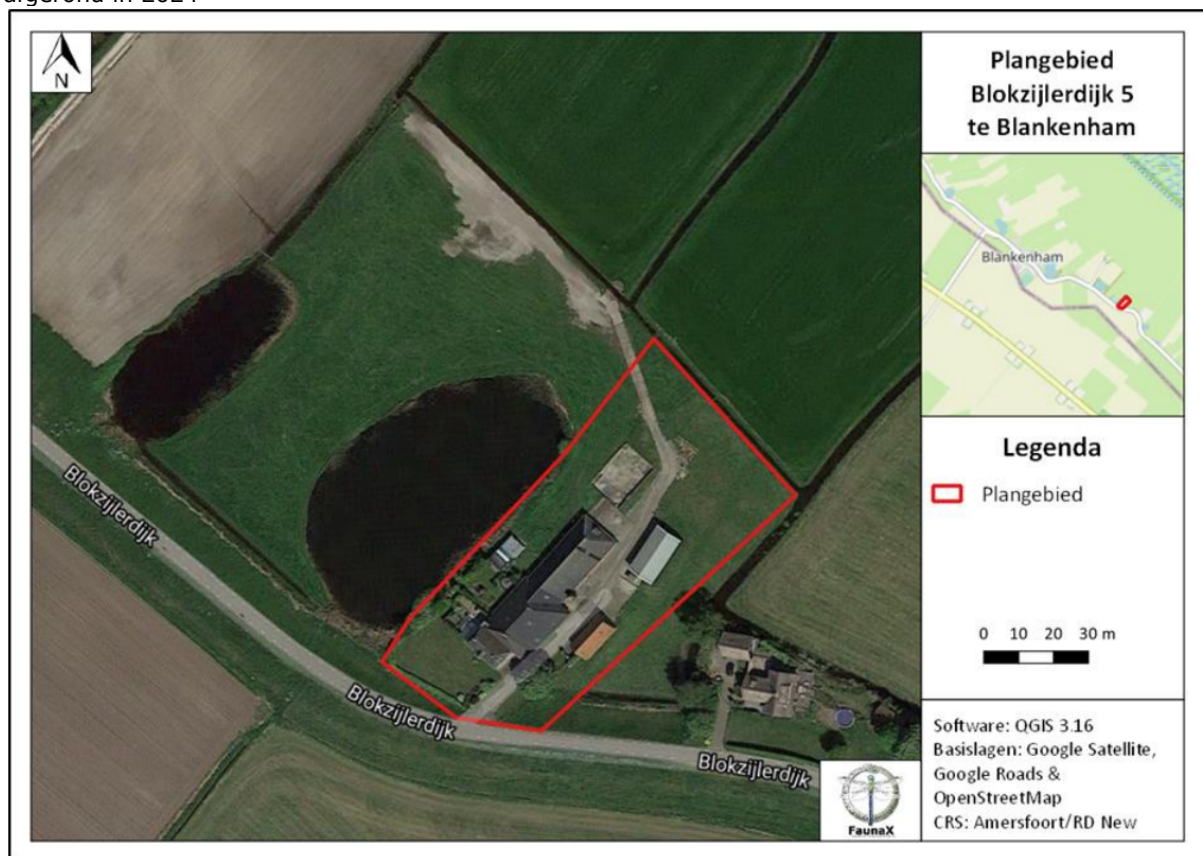
Nesten – en/of – het ecologisch functioneel leefgebied van de boerenwaluw zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Men is voornemens het perceel van Blokzijlerdijk 5 te Blankenham te wijzigen van een agrarische woon- en werkfunctie naar enkel woonfunctie, waarbij alle bebouwing wordt gesloopt en een nieuwe woning wordt gerealiseerd. Daarnaast zal vegetatie langs het meer worden opgeschoond en wordt er een vlonder bij de naastgelegen waterpartij gerealiseerd. De werkzaamheden beginnen eind 2022 en zullen zijn afgerond in 2024

Figuur 1; Het plangebied, Blokzijlerdijk 5 te Blankenham

C.2.2 Doel van het project

Een veilige en duurzame woonomgeving creëren op een locatie die niet aan milieu en kwaliteitseisen voldoet. In de huidige staat heeft de bebouwing voornamelijk nog een agrarische functie, zijn er asbesthoudende materialen aanwezig en is er instortingsgevaar.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van de verbodsbepalingen en soorten, zoals opgenomen in tabel 1.

Tabel 1: soorten en verbodsbepalingen

Soort	verbodsbepaling	(Opzettelijk) doden of vangen ^{15, 16, 17}	nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk vernielen of beschadigen ¹⁸	Opzettelijk verstoren ^{19, 20}	eieren van deze soort opzettelijk te vernielen of te rapen ²¹	voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen ^{22, 23}	opzettelijk te ontwortelen of te vernielen ^{24, 25}	onder zich te hebben of te vervoeren ^{26, 27}
Boerenzwaluw			X	X				
Gewone dwergvleermuis			X	X				
Ruige dwergvleermuis			X	X				
Wezel			X					
Bunzing			X					
Hermelijn			X					
Egel			X					
Steenmarter			X					

C.2.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode vanaf een dag na de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2024.

C.2.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Quicksan Wnb Blokzijlerdijk 5 (2021), Bureau FaunaX;
- Nader onderzoek WNB Blokzijlerdijk 5 (2021), Bureau FaunaX;
- Activiteitenplan Blokzijlerdijk 5 (2022), Bureau FaunaX;
- Asbestinventarisatierapport (2021), M. de Buck;
- Aanvullende informatie (2022), Bureau FaunaX.

C.2.6 Aanvullende gegevens

¹⁵ Art. 3.1, eerste lid Wnb
¹⁶ Art. 3.5, eerste lid Wnb
¹⁷ Art. 3.10, eerste lid, sub c Wnb
¹⁸ Art. 3.1, tweede lid Wnb
¹⁹ Art. 3.1, vierde lid Wnb
²⁰ Art. 3.5, tweede lid Wnb
²¹ Art. 3.5, derde lid Wnb
²² Art. 3.5, vierde lid Wnb
²³ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb
²⁴ Art. 3.5, vijfde lid Wnb
²⁵ Art. 3.10, eerste lid, sub c Wnb
²⁶ Art. 3.2, zesde lid Wnb
²⁷ Art. 3.6, tweede lid Wnb

Op 21 september 2022 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 13 oktober ²⁸ ontvangen.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel de kennisdocumenten van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis bij onze toetsing.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In de rapporten Quicksan Ontwikkeling Blokzijlerdijk 5 en Nader onderzoek Blokzijlerdijk 5 wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- op woensdag 31 maart 2021 heeft een ecologische veldbezoek plaatsgevonden als onderdeel van een quickscan;
- uit dit onderzoek bleek dat nader onderzoek nodig is naar nesten van huismus, huis- en boerenzwaluw, verblijfplaatsen van vleermuizen, kleine marterachtigen, steenmarter en egel;
- onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de huismus is uitgevoerd conform het kennisdocument huismus. Er zijn geen nesten van huismussen binnen het plangebied vastgesteld;
- onderzoek naar de aanwezigheid van nesten van de boerenzwaluw en huiswaluw is uitgevoerd aan de hand van twee veldbezoeken op 13 mei en 21 juni 2021. Er zijn geen nesten van de huiswaluw en acht nestplaatsen van de boerenzwaluw geconstateerd;
- onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021. Er zijn drie verblijfplaatsen van de gewone en ruige dwergvleermuis geconstateerd;
- onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van steenmarters is uitgevoerd aan de hand van het plaatsen van twee cameravallen gedurende twee weken, tussen 18 oktober en 1 november. Daarnaast is er tijdens alle veldbezoeken gelet op sporen en activiteit van deze dieren. Er is één vaste rust- en verblijfplaats van een steenmarter geconstateerd.
- onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van kleine marterachtigen en egel is gedaan aan de hand van een habitat analyse. In bijlage I staat de ecologische functiekaart. Hieruit blijkt dat het niet uit te sluiten is dat er verblijfplaatsen aanwezig zijn in het plangebied.

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan verloren:

- acht jaarrond beschermde nesten van boerenzwaluw in de meest noordelijke schuur binnen het plangebied;
- twee zomerverblijven van de gewone dwergvleermuis met ieder één individu;
- één paarverblijf van één ruige dwergvleermuis.;
- één vaste verblijfplaats van de steenmarter in de ruimte tussen de daken van de woning en de aangesloten stalling.
- mogelijke verblijfplaatsen van de wezel, bunzing, hermelijn egel. In de groenstructuren tussen de bebouwing en de waterpartij.

Het paarverblijf van ruige dwergvleermuis, evenals één van de zomerverblijven van gewone dwergvleermuis bevinden zich in de daklaag van het woonhuis op het perceel. Het tweede zomerverblijf van gewone dwergvleermuis bevindt zich achter een daklijst aan de zuidzijde van de aan de woning verbonden stalling. zie bijlage I voor de exacte locatie.

Boerenzwaluw

De trend van het aantal broedvogels in Nederland ziet er positief uit, met een lichte stijging sinds de eeuwwisseling. Tellingen naar deze soort geven onvoldoende beeld van werkelijkheid, maar tot 2000 is er

²⁸ Kenmerk provincie D2022-10-001814

een afname in aantallen waargenomen. De afname is een gevolg van modernisering van agrarische bedrijven en intensivering van grondgebruik. Sinds de eeuwwisseling is de stand stabiel tot licht herstellend.

Vleermuizen

De staat van instandhouding voor dwergvleermuizen is onbekend. Voor de gewone en ruige dwergvleermuis zijn namelijk geen specifieke aantalsontwikkelingen beschikbaar. In algemene zin laten de vleermuizen in Nederland een positieve trend zien, maar mogelijk is er voor de twee relevante soorten sprake van een afname van het aanbod van geschikte verblijfplaatsen ten gevolge van de toenemende na-isolatie van gebouwen.

Marterachtigen

De aantallen steenmarters in de provincie Overijssel zijn stabiel of toenemend. De landelijke staat van instandhouding van wezel en hermelijn is op dit moment ongunstig, beide soorten staan op de Nederlandse rode lijst vermeld als gevoelig. De staat van instandhouding van de bunzing is beoordeeld op zeer ongunstig.

Egel

Sinds 1994 staat de egel op de rode lijst. In 2009 is de status gewijzigd in 'onvoldoende gegevens'. In 2019 heeft de provincie Overijssel de egel van de vrijstellingslijst gehaald omdat de staat van instandhouding onvoldoende vaststaat.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het activiteitenplan²⁹, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocumenten. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de soorten zoveel mogelijk geminimaliseerd. In *B. Voorschriften bij het besluit* zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden houdt u rekening met de kwetsbare perioden van de betreffende soorten;
- Er wordt een alternatieve steenmarterverblijfplaats gerealiseerd;
- Voor de boerenwaluwe worden alternatieve nestlocaties gerealiseerd;
- Het gefaseerd en in één richting ongeschikt maken van leefgebieden van kleine marterachtigen in egels. Het te behouden leefgebied wordt verbeterd door de aanleg van een takkenhoop en het plaatsen van egelhuis;
- Voor het verlies van de vleermuisverblijfplaatsen worden tijdelijke kasten opgehangen rondom het plangebied. Na afloop van de werkzaamheden worden permanente verblijfplaatsen gerealiseerd.

De functionaliteit van de leefomgeving van de soorten is niet in het geding. De projectgebieden zijn kleine onderdelen in een veel groter leefgebied. Door de beschikbaarheid van alternatieve verblijfplaatsen in de omgeving en het realiseren van voorzieningen, blijven gedurende en na de werkzaamheden altijd alternatieve rust- en verblijfplaatsen aanwezig voor deze soorten. Afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding wordt verder voorkomen door het treffen van diverse maatregelen om exemplaren te ontzien.

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van sloop van de huidige bebouwing en realisatie van nieuwe woning leiden tot het beschadigen van nesten van de boerenwaluwe, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis, het beschadigen van verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, wezel, bunzing, hermelijn, egel en steenmarter. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.1, artikel 3.5 en artikel 3.10 van de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

²⁹ Hoofdstuk K van het activiteitenplan

Wij verlenen u geen ontheffing van het verbod om de boerenwaluw opzettelijk te storen, waarbij er sprake is van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding³⁰. Dit, omdat u voldoende voorzorgsmaatregelen neemt om het opzettelijk (ver)storen van deze soorten te voorkomen en daarmee overtreedt u niet verbodsbepalingen uit artikel 3.1, vierde lid van de Wet natuurbescherming.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Het project is locatie specifiek. Het gaat om het slopen van bebouwing die niet meer aan milieu- en kwaliteitseisen voldoet. Het niet uitvoeren van werkzaamheden vormt geen optie, omdat de bebouwing in de huidige situatie een veiligheids- en gezondheidsrisico is en het voldoet niet aan de landelijk gestelde doelstelling tot een energie neutrale woningvoorraad.

De werkwijze en periode van uitvoering is afgestemd op de aanwezigheid van de beschermde soorten, een andere werkwijze is daarom niet mogelijk.

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid en in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De huidige klimaatverandering, waarbij de gemiddelde jaartemperaturen steeds verder oplopen, is een reële dreiging voor de algehele volksgezondheid. Door deze klimaatverandering ontstaat een tal van effecten op onze omgeving, waarvan nog maar een deel is herkend of voorspeld. Door gezamenlijk te werken aan het terugdringen van CO₂-uitstoot, kan de klimaatverandering mogelijk een halt worden toegevoerd. Dit kan op verschillende manieren waarvan één het 'klimaatneutraal' maken van woningen is. Om dit te bereiken is het nodig om ofwel woningen te na-isoleren en te renoveren, ofwel te slopen en nieuw te bouwen.

De huidige bebouwing bevat asbesthoudende materialen, zie het Asbestinventarisatierapport voor de locatie blokzijlerdijk 5 van 21 oktober 2021. De meest veilige en efficiënte oplossing voor nu en voor de toekomstige situatie is om de bebouwing te slopen en nieuwbouw te realiseren.

Om deze te argumenten zijn wij van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb³¹ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb³². De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

³⁰ Art. 3.1, vierde lid i.s.m. het vijfde lid Wnb

³¹ Art. 1.10, derde lid Wnb

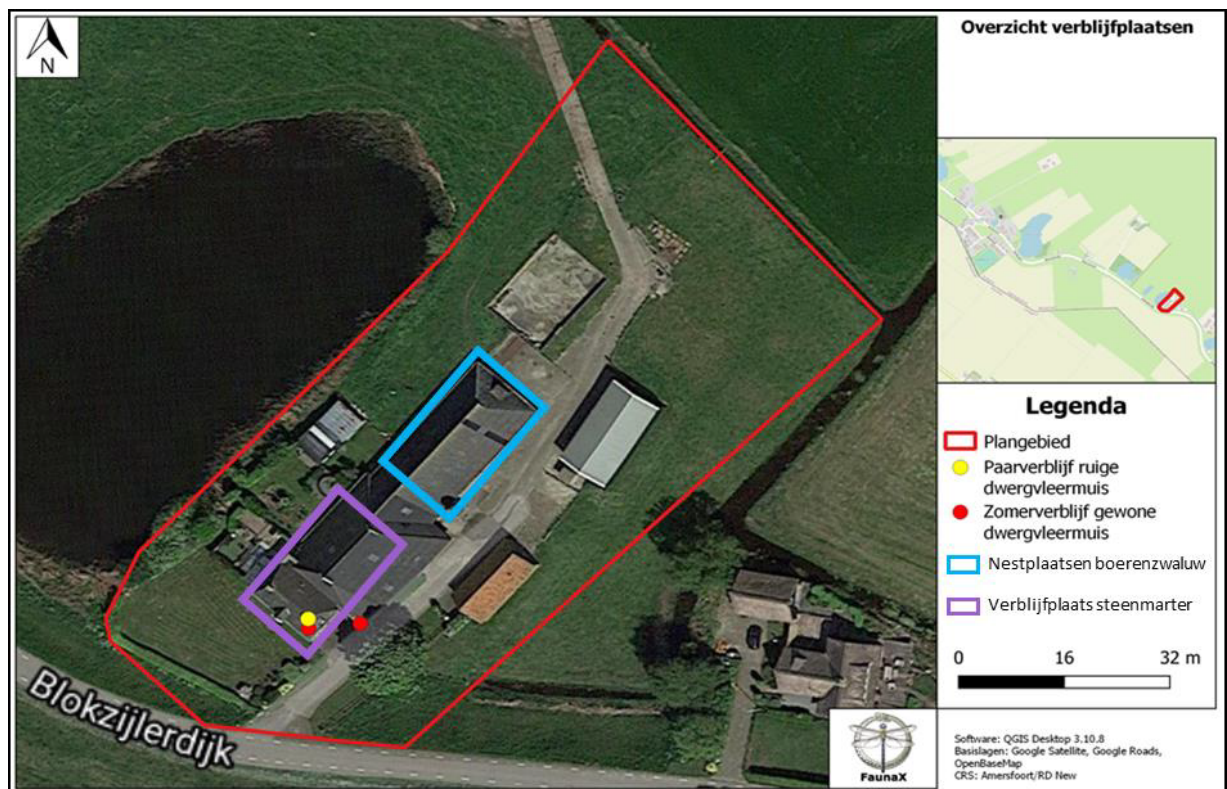
³² Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D. SLOTCONCLUSIE

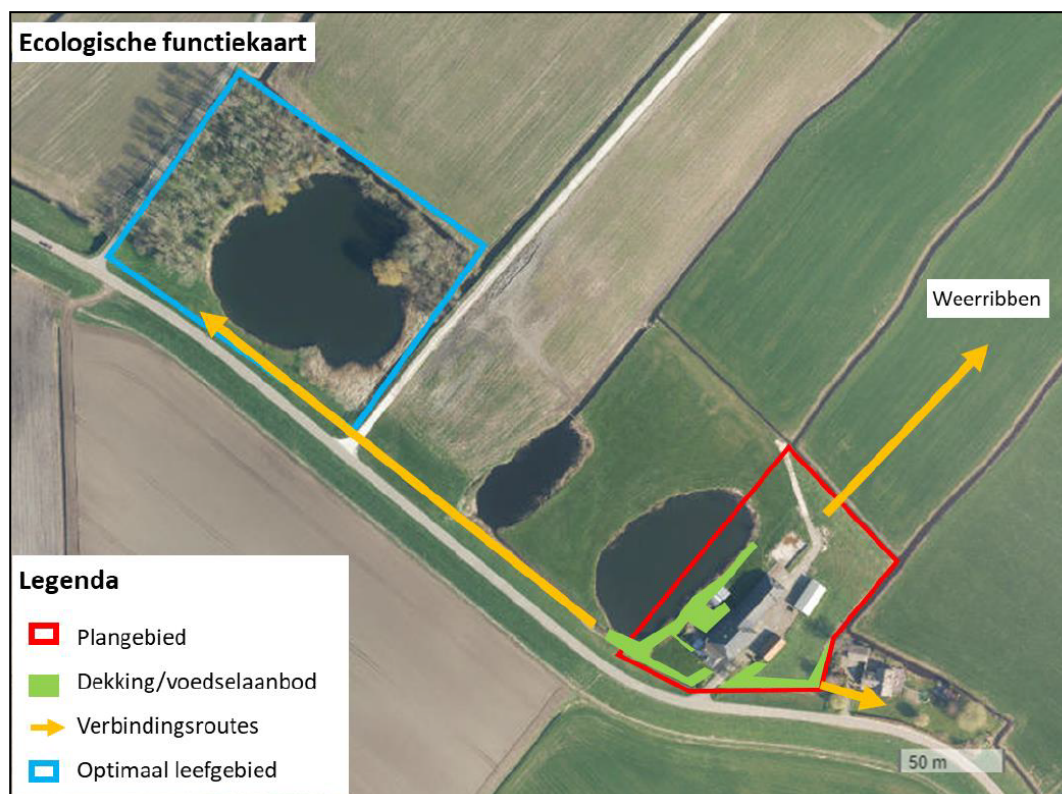
De ontheffing van de verbodsbepalingen tot het beschadigen van nesten van de boerenwaluw, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis, het beschadigen van verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, wezel, bunzing, hermelijn, egel en steenmarter kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

Bijlage I; Kaarten

Figuur 2; Overzicht van vastgestelde verblijfplaatsen binnen het plangebied

Figuur 3; Ecologische functiekaart plangebied voor egel en kleine marterachtigen.

Figuur 4; Locatie mitigatie (tijdelijk/permanent) voor de aangetroffen soorten

Bijlage II; Egelhuizen

